

WWW.MAZPPR.ORG.MK

ПРЕПОРАКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЈА НА ВРАБОТЕНИ ВО ПРОДАЖНИ ОБЈЕКТИ ЗА ШИРОКА ПОТРОШУВАЧКА – МАРКЕТИ/СУПЕРМАРКЕТИ

- Пред влегување во работниот простор, задолжителна е дезинфекција на обувките и рацете. За таа цел е потребно да се обезбеди подлога за бришење на обувки, натопена со средство за дезинфекција ($\frac{1}{4}$ средство за чистење на база на хлор и $\frac{3}{4}$ вода), поставено пред влезот во работната просторија. Да се користи посебен влез само за вработените (доколку е тоа возможно). Потребно е рацете прво да се измијат со топла вода и сапун, минимум 20 секунди, особено веднаш при влез во работната средина, за да се спречи евентуален внес на вирусот од надворешната средина во работната средина. За бришење на рацете да се користат хартиени марамички/брисачи кои по употреба веднаш ќе се фрлат во корпа за отпадоци. Во недостаток на вода и сапун, да се користи средство за дезинфекција на раце, кое содржи најмалку 60% алкохол. За сите вработени потребно е да се обезбеди гел за дезинфекција на раце.
- Работата да се организира на тој начин што, вработените кои според класификација и систематизација на работно место вршат исти работни задачи, да работат во смени, со цел да се спречи ширењето на заболувањето, доколку се зарази еден од нив и на тој начин да се овозможи непречено извршување на работата.
- Да се избегнуваат блиски контакти, помеѓу вработените и купувачите, или да се одржува дозволено минимално растојание од најмалку 2 м. од друго лице, а по можност и поголема оддалеченост.
- Да се обезбеди дезинфекција на работното место на сите површини (поводи, ракохвати, рачки/кваки и брави на вратите, сткалени површини и врати, лифтови, тоалети) со препарати кои содржат хлор. Работните површини/плочи, касите, шалтерите, лентите за складирање, корпи, скенер за производи, тастатури, телефони, глумче за сметач и др. додатоци за пишување, спојки, ножици, чаши, стаклени површини и што било друго што доаѓа во директен контакт со рацете, се дезинфицираат со средства базирани на алкохол.

Доколку нема можност или постои ограничување во набавка на средства за дезинфекција, возможно е да се користат средства за домаќинство кои служат за дезинфекција, но да се внимава да не се штетни по здравјето на вработените.

- Примената на санитарни мерки на работните места и помошните простории треба да се врши пред започнување со работа, за времена на прекин на работата, во текот на работата (препорачано на секои два часа) и по завршување на работните смени. После примена на санитарните мерки, добро да се проветри. Истите мерки се однесуваат и за службените возилата, како и за опремата за работа и конструкцијата на објектот (скали, лифтови, ракохвати и сл.)

- Вработените кои задолжително носат униформа, треба да ја менуваат секој ден. Ако работната облека се одржува дома, неопходно е да се перат/чистат на високи температури, а по сушењето, ако типот на материјалот дозволува, да бидат испеглани. Чувајте ја личната облека одвоена од службената / заштитната облека и опремата.

- За исхрана на вработените, да се користи пакувана храна. Пред и по завршување со оброкот, да се дезинфецираат рацете и отпадот да биде исфрлен во канти за посочената намена. Доколку има определни простории за оброк/менза за вработени, да нема задржување/групирање во просторијата и да се следат препораките на СЗО (не повеќе од 5 лица во иста просторија и да се одржува дозволено минимално растојание од најмалку 2 м. од друго лице.

- Повремено миене со чисти раце и устата да се исплакнува со топла вода, чај или производи за орална хигиена. Да се избегнуваат допири на устата, носот и очите, освен со хартиено шамивче и чисти раце.

- Пристап во магацин строго е забранет за невработени лица, да се спроведува редовна дезинфекција на фреквентните премини/ходници и работни површини во магацинскиот и помошен простор со средства на база на хлор.

- Да се забрани влез на комерцијалисти/дистрибутери и други посетители во административните простории без потврдено одобрение од лицето каде треба да има прием на горе наведените посетители. Доколку посетителот добие дозвола за влез во објектот, да се провери дали ги дезинфицирал обувките и рацете. Да се забрани возачите на возилата за дотур на роба или друг вид достава да го напуштат возилото или да се движат подалеку од возилото за време на достава, да не престојуваат во просториите на објектот.

- Да се обезбеди растојание помеѓу купувачите/клиентите. Доколку постојат приемни простории, хол или ходник да се задолжи вработен кој ќе води ред да пропушта само дозволен број на купувачи/клиенти во објектот. Да се постават ознаки на подот (со боја која може да се отстрани или со налепница) што ќе го означува минималното пропишано растојание помеѓу

купувачите/клиентите, да бидат поставени информативни постери кои ќе ги информираат купувачите/клиентите за начините на влегување и излегување со почитување на растојание, движење низ објектот и чекање на ред пред шалтерите за наплата/касите.

- Купувачите/клиентите можат да влезат во објектот со ограничување (по пет најмногу) до задолжителна дезинфекција на обувки и раце при влезот. За клиенти кои немаат заштитни ракавици, обезбедете бесплатно (еден пар), како и бесплатни маски за лице (за еднократна употреба).

- Да се избегнува директно додавање на производи, документација, торби и сл. на купувачите/клиентите, односно да бидат оставени по потреба на работна маса, на пулт, сталажа, шанк, шалтер и сл.

- За помали набавки (2- 3 артикли) овозможете (доколку е возможно) продажбата или услугата да се извршат преку шалтер, за да се овозможи пократко време на чекање на купувачите/клиентите и со тоа би се намалил вкупниот број на лица кои чекаат пред објектот.

- На каса или пулт за наплата важно е да биде само еден купувач/клиент, а остантите да бидат одалечени (намлаку 2 м.) според ознаките на подот. Се препорачува (доколку постојат услови) да се создаде бариери помеѓу наплатната благајна/каса и купувачот со стакло, плексиглас, итн.

- Во објектите за производство и подготовка на храна дозволете влез само на вработените чија обврска е припремата/производството. Задолжително униформата/личната заштитна опрема, по секое завршување на смената да се испере и да се испегла.

- Кога се работи на терен, надвор од објектот (транспорт и испорака на стоки, испорака на храна на клиентите и слично), почитувајте ги мерките за превенција и лична хигиена со задолжителна употреба на респираторна маска и заштитни нараквици.

- Во службените возила, да се избегнува седење еден до друга на возачот и совозачот, односно седењето да биде еден позади друг. Препорака е во возилото да нема повеќе од две лица со задолжително користење на лична заштитна опрема (маски и ракавици). За време на дистрибуцијата / испораката на производот, да се задржи растојание од најмалку 2 m од клиентот / клиенти и предавањето да биде со испржување на целата должина на рацето од двете страни (подава дистрибутер, профкаа купувач / клиент).

- Доколку работодавачот не може да обезбеди примена на сите горенаведени мерки во производствениот процес/малопродажба/вршење услуга, доставување/дистрибуција на производи, во тој случај потребно е да се овозможи шалтерска услуга. Во спротивно нема да бидат исполнети условите за безбедно и здраво работно место.

ЗАШТИТНИ МАСКИ

1. Заштитната маска е потребно да ја носат сите лица кои имаат респираторна инфекција, со цел да се спречи ширењето на зараза на друго лице.
2. Не секоја респираторна инфекција е предизвикана од корона вирус, но намалување на имунитетот може да е причина повеќе.
3. Заштитните маски ќе ве заштитат од директно вдишување на инфективниот агенс, доколку ја користите правилно, но првенствено одржувајте го растојанието од најмалку 2 м од друго лице.
4. Една маска може да се користи се додека не се навлажни.
5. Маските за една употреба не може да се користат повторно откако еднаш ќе се симнат од лицето, исклучок се платнените маски кои можат да се перат и пеглаат.
6. Заштитната маска не смее да биде спуштена/остваена на работните површини, да се носи во џеб или да виси околу вратот. На тој начин и самата станува извор на инфекции.
7. Заштитната маска треба точно да биде поставена преку нос, уста и брадата. Да се фиксира на почетокот на носот, од горната страна, да биде врзана на вратот и тилот. Проверете дали маската е добро прилепена на лицето.

ЗАШТИТНИ РАКАВИЦИ

1. Заштитните ракавици штитат од прљавштини и инфицирани површини само ако правилно се користат.
2. Ако со нив допирате контаминирани површини, а потоа се користи телефон, пенкало, работна униформа, опрема за работа, лице, во тој случај не се спречува пренос на инфекции.
3. И додека се носат ракавици, потребно е повремено да се перат рацете со ракавици или да се користи средство за дезинфекција.
4. Со ракавиците може да се пренесат инфекции на сите површини кои ги допирате.
5. Секако, колку повеќе можете да намалите контакти, толку шансите за пренесување на инфекција се помали.
6. Пред да ги извадите ракавиците, задолжително дезинфицирајте ги со средство кое содржи најмалку 70% алкохол, постапката е иста како за одржување хигиена кај рацете и потоа истите фрлете ги во корпа за отпадоци.

БЕЗБЕДНО ОТСТРАНУВАЊЕ НА ОТПАД

Отпадот кој го сочинуваат искористените заштитни маски и ракавици, како и хартиените марамичи, крпи, салфети со кои е вршено бришење на површините и друг отпад за кој се смета дека може да биде контаминиран со вирус, се отстранува на следниот начин:

- Да се обезбеди посебна канта за овој тип отпад која има можност за затворање.
- Во внатршноста на кантата да се постави кеса која има можност да се врзи на врвот.
- При постапката за врзување на кесата за отпад, вадење од кантата и изнесување на отпадот задолжително да се употребуваат заштитни маска и ракавици.

ЗАДРЖУВАЊЕ НА ВИРУСИТЕ НА ПОВРШНИ

Вирусот може да се задржи на површините во малопродажните места и затоа е потребно да се зголеми хигиената на:

- Корпите/количките кои ги користат купувачите (задолжително влажно пребришување и дезинфекција);
- Кваките на влезните и пролазните врати во внатршноста на објектот (ако се двојни, внатрешната врата може да биде заглавена);
- Цврстите површини на шалтерите, пенкалата, рачките на вратата од лифтоот, копчињата во лифтоот
- Ракохватите на скалилата, кваките на вратите, славините во тоалетите, кутиите за сапун, кутијата за тоалетна хартија и сл.

ПОСТАПКА ЗА АСАНИРАЊЕ НА ОБЈЕКТОТ

Асанација на објектот содржи организација на санитарно – хигиенски и санитарно – технички мерки на терен, со цел спречување на ширењето на заразната болест. Во случај да постои сомнение или некој од вработените да е во самоизолација, или во објектот бил присутен посетител за кој се сомнева дека го прекинал периодот на самоизолација, а истата му е наложена, или во текот на работењето некој од вработените добива симптоми кои покажуваат присуство на заразната болест Ковид – 19, треба да се превемат следните мерки за дезинфекција:

- Објектот веднаш да се затвори.
- Да се повика специјализирана компанија која врши дезинфекција.

- Дезинфекција да се врши во вечерните часови, за да може објектот во текот на утрото да биде подготвено за отварање.
- За време на дезинфекцијата вработените не смеаат да бидат присуни во објектот (задолжително да се напушти просторот).
- Средството кое се користи да дезинфекција се распнува по сите површини во просторот (работни површини, подот, сидовите), а исто така средството се задржува и во воздухот.
- По отварање на објектот, задолжително да се проветри просторто.
- По завршената дезинфекција, треба да се обезбеди потврда за извршената дезинфекција од фирмата која ја вршела.

ВАЖНО !

1. Редовно одржување хигиена на подови (најдобро со раствор од топла вода и средство на база на хлор).
2. Редовно перење на крпите за бришење. Никако да не се мешаат крпите за под со крпите кои се користат за површини. Често да се проветруваат работните простории, како и просторот за одмор, менза/кујна, тоалети, ходници...
3. Да се инстистира на „ON-LINE“ плаќање на услугите и доставата на домашна адреса, каде е тоа возможно.
4. Да се избегнува колку може повеќе контакт со банкноти (хартиени и метални), односно кога е возможно да се организира плаќање со платежни картици или преку мобилна апликација. Препорачливо е на касиерите/благајниците да им се обезбеди во близина на извршување на работната задача средство за дезинфекција на рацете на база на алкохол.
5. Препорачливо е вода за пиење да се користи од јавен водовод. Доколку се користи вода од апарат, задолжително е потребна дезинфекција на сите делови кои се допираат и притискаат при полнење на чашите. Истото важи и за апаратите за кафе. Потребно е редовно да се мијат сите површини (барем еднаш на ден) и да се дезинфицираат сите површини што се допираат при купување на пијалоци или храна.
6. Задолжително следете ги препораките на СЗО и надлежните институции на национално ниво.

